

כרי מגו תלפא. שנים מן השלשה יצאו ויעידו לומר שלשה היינו: אס יש שם צ"ד. וחסם צ"ד שלשה. אלמא אין כח להפקיר ממון זה אלל זה צפוחת משלשה: גילוי מילפא. שיעדו שחלקתי צושה: אלמנה. הניזונת מנכסי יתומים מוכרת למוזנות: שלא צ"ד.

אלו מציאות פרק שני בבא מציעא

לב.

עין משפט
נר מצוה

קעא א ב מיי פ"יו מהל' אשות הל' יג ופ"י"ח הל' כן סמנ עשין מת טושי"ע אה"ע ס"י קב ספ"ק א:
קעב ג מיי פ"יו מהל' אפרדה הל' ה סמנ עשין עד טושי"ע ח"מ ס"י רסא ספ"ק ג:
קעג ד מיי פ"י"א שם הלכה י"ח ופ"י"ג מהלכות רוצח הלכה ג סמנ שם טושי"ע ח"מ ס"י רעב ספ"ק ג:
קעד ה מיי פ"י"א מהל' אפרדה הל' י"ז ופ"י"ג מהלכות ממרים הל' י"ז סמנ שם טושי"ע ח"מ ס"י רסא ספ"ק ה:
קעה ו מיי פ"י"ג מהל' רוצח הל' ה סמנ עשין פ"א טושי"ע ח"מ ס"י רעב ספ"ק ד:
קעז ז ח מיי שם הל' ח טושי"ע שם ספ"ק ז:
קעח ז מיי פ"יו מהל' אפרדה הל' ה סמנ עשין עד טושי"ע ח"מ ס"י רסא ספ"ק ז:
קעה י מיי פ"י"ג מהל' רוצח הל' ה סמנ עשין פ"א טושי"ע ח"מ ס"י רעב ספ"ק ו:
קעט י מיי פ"י"ג מהל' רוצח הל' ה סמנ עשין פ"א טושי"ע ח"מ ס"י רעב ספ"ק ו:
קעז י מיי פ"י"ג מהל' רוצח הל' ה סמנ עשין פ"א טושי"ע ח"מ ס"י רעב ספ"ק ו:
קעח י מיי פ"י"ג מהל' רוצח הל' ה סמנ עשין פ"א טושי"ע ח"מ ס"י רעב ספ"ק ו:
קעט י מיי פ"י"ג מהל' רוצח הל' ה סמנ עשין פ"א טושי"ע ח"מ ס"י רעב ספ"ק ו:

HebrewBooks.org © Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

אלמנה מוכרת שלא בב"ד. ואל"ת התם משום חנינה או משום שלא תמצוה צ"ד כדמפרש צאלמנה ניזונת (כמונות 97: 15: ושם) וי"ל דס"ל כיון דאלמנה מוכרת א"ע"ג דאינה שלה שלא צ"ד משום חנינה יעול את שלו שלא צ"ד א"ע"ג דליכא טעם דחנינה: ב"ית דין הדייבוותא.

וא"ת והאמרין התם (דף נ"ה. ושם) אלמנה ששמה לעצמה לא עשתה ולא כלום דאמרין לה מאן שם לך הלא מכרה ע"פ צ"ד הדיוטות וי"ל כיון שזוקחת לעצמה נראה לעולם שמעכבת מנכסי יתומים צידה א"ע"פ שיש צ"ד הדיוטות כיון דליכא מומחין אצל כשמוכרת לאחרים אין נראה שמעכבת משלסה שהרי לא עכבה כלום ואל"ת ומ"ש דאלמנה מוכרת לאחרים שלא צ"ד וצ"ד יכולה לעכב אפי' לעצמה מדאמרין הוה לה דא"ל מאן שם לך משמע דצ"ד יכולה לשום וקאמר נמי התם הוה גברא דאפקידו גביה כסתא דיתמי אול שמה לנפשיה צ"ד וזו לנסוף אייקור כו' אתא לקמיה דרבי א"ל מאן שם לך משמע דצ"ד יכול לשום ולקמן בפרק המפקיד (דף נ"ה. נ"ח) מן המפקיד פירות אלל חבירו והרקיבו כו' עושה להם תקנה ומוכרין צ"ד וכשהוא מוכרין מוכרין לאחרים ואין מוכרין לעצמו כיולא צו גבאי נדקה פורטיין לאחרים ואין פורטיין לעצמם דאפילו צ"ד מוכרין לאחרים ואין מוכרין לעצמם ושלא צ"ד אין מוכרין אפילו לאחרים וליכא למימר הא דאמר ומוכרים לאחרים צ"ד היינו צרשות צ"ד אלל אי ידעי צ"ד השומא יכול לעכב לעצמו דבירושלמי מסיק על ההוא מעשה דרבי יוחנן חקוקאה דמימי פ"ק דפסקים (דף י"ג. ושם) א"ל לך ומוכרין צ"ד אלמא א"ע"פ שמתן לו רשות היה דרין דמוכרין צ"ד וי"ל דמוכרת שלא צ"ד משום חנינה ו' גבי כסתא דיתמי נמי דיכול לעכב לעצמו צ"ד צ"ד מליין למימר דהיינו דוקא דיעבד דמשום חסד לא מהדרין עובדא א"ל דגבי יתמי צ"ד עצמם הם מפקידין ולכן יכול לעכב לעצמו על פיהם אלל פקדון של אחריים אינו יכול לעכב לעצמו על פי צ"ד: בבב"ד את ה' מהונך. הא דנקט קרא דדצ"ד קבלה ולא נקט קרא דליש אמו ואצ"ו תיראו וכתיב את ה' אלהיך תירא משום דניחא ליה לאתמי קרא דכבוד: מדברי

תרי מגו תלתא ואי נמי תרי סהדי דפלגת באפי בי תלתא א"ל מנא לך הא א"ל דתנן אם יש שם ב"ד מתנה בפניהם אין שם ב"ד בפני מי יתנה שלו קודם א"ל מי דמי התם דמפיק ממונא מהאי ומותיב להאי בעינן ב"ד אבל הכא (ה) דידיה שקלי גילוי מילתא בעלמא הוא בתרי סגני ליה תדע דתנן: אלמנה מוכרת שלא בפני ב"ד אמר ליה אבוי ולא מי אתמר עלה אמר רב יוסף בר מניומי אמר ר"ג אלמנה אינה צריכה ב"ד של מומחין אבל צריכה בית דין של הדייבוותא: מתנאי' ימצאה ברפת אין חייב בה ברה"ר חייב בה יואם היתה בבית הקברות לא ישמא לה יאם אמר לו אביו היטמא או שאמר לו אל תחזיר לא ישמע לו ופרק וטעין פרק אפילו ארבעה וחמשה פעמים חייב שנאמר יעזב תעזוב והלך וישב לו ואמר הואיל ועליך מצוה אם רצונך לפרוק פרוק פטור שנאמר עמו יאם היה זקן או חולה חייב מצוה מן התורה לפרוק אבל לא לטעון ר"ש אומר אף לטעון רבי יוסי הגלילי אומר אם היה עליו יתר על משאו אין זקוק לו שנאמר תחת משאו משאוי שיכול לעמוד בו: גמ' אמר רבא ברפת שאמרו א"ינה מתעה ואינה משמרת אינה מתעה מדקתני אינו חייב בה ואינה משמרת מדאיצטרך למיתני אינו חייב בה דאי סלקא דעתך משמרת השתא משכח לה אבראי מועיל לה לגואי משכח לה מגואי מבעיא אלא שמע מינה אינה משמרת שמע מינה: מציאה ברפת אינו חייב: א"ר יצחק (ה) והוא שעומדת תוך לתחום מכלל דברשות הרבים ואפילו בתוך התחום נמי חייב איכא דמתני לה אסיפא ברה"ר חייב בה אמר רבי יצחק והוא מכלל דברפת עומדת חוץ לתחום נמי אינו חייב בה: בבית הקברות לא ישמא אלא לו אביו היטמא או שאמר לו א"ל תחזיר תשמרו לו שנאמר אמו ואביו תיראו ואת שבתותי תשמרו הוא לאו הכי הוה אמינא צייטא ליה ואמאי האי עשה והאי לא תעשה ועשה ואלא אתי עשה ודחי את לא תעשה ועשה איצטרך ס"ד אמינא הואיל והוקש כיבוד אב ואם לכבודו של מקום שנאמר כאן כבוד את אבך ואת אמך ונאמר להלן כבוד את ה' מהונך הלכך לציית ליה קמ"ל דלא לשמע ליה: מצוה מן התורה לפרוק אבל לא לטעון: מאי אבל לא לטעון אילומא אבל לא לטעון כלל מאי שנא פריקה דכתיב עזוב תעזוב עמו טעינה אף לטעון בחנם תנינא להא דת"ר פריקה בחנם טעינה בשכר ר"ש אומר דרבנן דאי ס"ד כר"ש לכתוב רחמנא טעינה ולא בעי פריקה ואנא אמינא ומה טעינה דלית בה צער בעלי חיים וליכא חסרון כים חייב פריקה דאית בה צער בעלי חיים וחסרון כים לא כל שכן אלא למאי הלכתא כתביה רחמנא לומר לך פריקה בחנם טעינה בשכר רבני שמעון מאי טעמא משום דלא מסיימו קראי ורבנן אמאי לא מסיימו קראי הכא כתיב רובץ תחת משאו התם כתיב נופלין בדרך דרמו אינהו וטעונייהו באורחא משמע ורבי שמעון נופלין בדרך אינהו וטעונייהו עלוייהו משמע אמר רבא מדברי

(א) כמונות 15: ט (ב) נפי הטור צ"ד רס"א כגון שאין לו פתחים בגל ארבע רוממוין, א וכו' ג"י נשי"י ויש גירסא אחרת להפיק והיא גירסת הרמב"ם וע"פ ובקשר כות שעות, (ד) יצמות ו, (ה) נפי חוס' קידושין לב ד"ה רב יהודה, (ו) נפי לעיל ל' חוס' ד"ה הא הא א"ן, (ז) קידושין ל' ע"ש, (ח) נלעיל ל"א, (ט) נדבית כנ, (י) עין חוס' דלמנות 97: נ"ה. שמרנו בע"ה,

תורה אור השלם

1 בי תר"א חמור שנתא רבץ תחת משאו ותולת' מעוב לו עוב תעוב עמו: שמת כנ ה 2 איש אמו ואביו תיראו ואת שבתותי תשמרו א"י א"ל וי' קראי ג י 3 כבוד את אבך ואת אמך למען יארכיך ומיך על האדמה אשר א"ל א"ל וי' תן לך: שמת כנ ב 4 כבוד את ה' מהונך ומראשית קל תבואתך משלי ג ט 5 לא תר"א חמור אחרך או שורו נפלים בדרך והתעלמת מיהם הקם פקיים עמו: דברים כב ד

הגהות הב"ח

(א) גמ' אלל הכא דידד שקלי: (ב) שם אל' ה' אלהיכם כוללם:

גליון הש"ס

רש"י ד"ה לומר וכו' הלכך אי לא כתיב טעין זה כבוד רש"י צ"ל דף ע"ב ד"ה שיעורו:

רבינו הגנאל

קמיה תלתא. אמר ליה רב ספרא מנא לך [הא] אמר ליה תנן אי שם שם ב"ד מתנה בפני ב"ד אמר ליה מי דמי התם אפוקי ממונא הוא ובעי ב"ד אבל הכא דידד שקלי בתרי סגני ליה תדע דקתני אלמנה מוכרת מנכסי ב"ד. ואסיק' משמיה דרב נחמן בתהיא דאינה צריכה ב"ד מומחין אבל צריכה (אפי' ב"ד הדייבוותא) מתנאי' מציאה ברפת וכו' עד אמר לו אבוי היטמא או אל תחזיר לא ישמע לו. ת"ד מנין שאם אמר לו אבוי היטמא או אל תחזיר שלא ישמע לו לבלול את המצוה שאמר איש אמו ואביו תיראו ואת שבתותי תשמרו כוללם חייבים בכבודי א"ע"פ שהוהוהוין בכיבוד אב ואם אם יאמרו לך חלל שבת אל תשמע לתן אלא ואת שבתותי תשמרו וכן ככל המצות. ומקשינן טעמא

מוסף רש"י

שאם אמר לו אביו ללך, הדינא. צבית הקבולת להשי' אצדק, או שהיה עומדת בחוק ואמר לו אל תחזיר (יבמות ו). שנאמר איש אמו ואביו תיראו וגו'. ולפיכך לאו דעומאה ולא דהשנת אצדק מלאו דשבת (שם).

רבינו הגנאל

דכתיב רחמנא הכי הא לאו הכי הוה אמינא אם יאמר לו אל תשיב ישמע לו אמאי הוא כיבוד אב ואם עשה הוא שנאמר כבוד את אבך והשבת והיא עשה שנאמר השב תשיבם לאחריך ולא תעשה שנאמר לא תוכל להתעלם ולא אתי עשה ודחה לא תעשה ועשה. ופרקינן מהו דיתמי הואיל ואתיקשי כיבוד אב ואם לביבוד המקום שנאמר כבוד את ה' מהונך אימא ניצייית ליה לאבוא קמ"ל דלא: חייב לטעון ולפרוק אפי' ק' פעמים שאמר עוב תעזב עמו. פי' פריקה אית בה חסרון כים שאם לא תפקוק המות הבחמה תחת משאו טעינה אין בה חסרון כים דליכא חששא למיתת הבחמה. ישב לו בעל הבחמה ואמר שבו לעל הבחמה ואמר על מצוה עליך לפרוק את תרצה לפרוק פרוק פטור שנאמר עמו. היה בעל הבחמה זקן או חולה חייב. מצוה מן התורה